

ACCOUNTANT, HET KLIMAAT- AKKOORD HEEFT IMPACT!

Als je Dick de Waard, hoogleraar auditing aan de Rijksuniversiteit Groningen, de vraag zou stellen 'Waarom zou je je als accountant verdiepen in het Klimaatakkoord?', dan is de vraag stellen, hem beantwoorden. "Accountants lezen toch ook kranten en kijken naar het journaal? Continuïteit van een onderneming is een heel groot aandachtspunt in de energietransitie."

De Waard, met tientallen jaren ervaring op het gebied van duurzaamheidsverslaggeving, vindt het moeilijk te begrijpen dat er na een lezing toch nog altijd accountants zijn die zeggen 'ja maar, ik ben geen milieukundige'. "Kijk, wie de schoen past, trekke hem aan, gelukkig zijn er ook genoeg accountants die de impact van het Klimaatakkoord en de energietransitie wel begrijpen."

WELKE ONTWIKKELINGEN SPELEN ER?

Bedrijven krijgen steeds meer te maken met de gevolgen van de klimaatverandering en het Klimaatakkoord, dat ten doel heeft de klimaatverandering een halt toe te roepen. In ons land hebben de vijf sectoren (industrie, gebouwde omgeving, elektriciteit, mobiliteit, landbouw en landgebruik) afspraken gemaakt om de doelstellingen van het Klimaatakkoord (49% minder CO₂-uitstoot in 2030 en in 2050 klimaatneutraal) te halen. De financiële sector en dus ook de banken hebben zich aan het Klimaatakkoord gecommitteerd en stellen daarom steeds meer duurzaamheidseisen aan hun financieringen.

VERPLICHTING GROTE ONDERNEMING PER 2023

Daarnaast maakte de Europese Unie onlangs bekend dat grote ondernemingen – meer dan 250 werknemers, € 40 miljoen omzet, balanstotaal € 20 miljoen – vanaf 2023 verplicht over hun klimaatrisico's, CO₂-voetafdruk en andere duurzaamheidsprestaties moeten rapporteren. Die rapportage moet door een 'externe deskundige' worden gecontroleerd. "Het ligt voor de hand dat dat de accountant is", zegt De Waard.

KLEINE AARDVERSCHUIVING

Het was ook een accountant die op dat gebied een kleine aardverschuiving teweegbracht. "Dat was bij Shell, waar de controlerende accountant constateerde dat de impact van de klimaatverandering en energietransitie bij Shell een 'key audit matter' is. Die accountant heeft zichzelf ongetwijfeld vragen gesteld over de

waardering van olieplatforms die voor vele miljarden in de balans staan. Shell is groter dan het mkb, maar Shell zal op zijn beurt naar de kleine toeleveranciers zeggen: wij hebben een probleem, maar dat is nu ook jullie probleem."

DRUK VANUIT DE KETEN

Want dat is wat er dan gebeurt. Vanuit de keten, de overheid, de banken en de maatschappij neemt de druk op grote en kleine bedrijven toe om mee te gaan in de energietransitie. De wetgeving vanuit Brussel – de Europese Unie presenteerde onlangs een groene golf aan klimaatwetgeving – loopt daarbij voorop. De Waard: "Stel een grote onderneming vraagt aan het transportbedrijf dat goederen voor de onderneming vervoert, wat het doet op het gebied van duurzaamheid, bijvoorbeeld brandstofmanagement. Die grote onderneming moet daar per 2023 verplicht verslag van doen en die wil graag goede cijfers presenteren. Wat denk je dat er gebeurt als dat transportbedrijf met erg vervuilende vrachtwagens rondrijdt? Dat is slecht voor de businesscase van de grote onderneming, dan bestaat de kans dat-ie op zoek gaat naar een andere transporteur."

RISICO'S BESPREKEN

De ondernemer moet anticiperen op dit soort scenario's. "Ik ken een wat grotere transportonderneming waarvan de eigenaren dit soort risico's met regelmaat bespreken. Ze doen van alles om maar minder brandstof te hoeven gebruiken, vanuit een kostenplaatje, maar ook deels vanuit ideële overwegingen. Maar dat is een uitdaging. Nu denken ze na over waterstof, maar dat is een duur alternatief. Of aardgas, maar dan wordt de prijs per km twee cent hoger. Als ze te vroeg overstappen, prijzen ze zichzelf de markt uit. Als ze te lang wachten, zijn ze ook failliet. Dus die zijn aan het nadenken over nieuwe business. Stel dat vrachtwagens in de toekomst uit den boze zijn, dan willen zij zonder pijn afscheid kunnen nemen van de transporttak en verder gaan met andere vormen van logistiek, zoals opslag.

KOPLOPER- PROJECT SRA

Met innovatieve en vooruitstrevende kantoren zelf verduurzamen en nadenken over nieuwe dienstverlening voor uw klanten? Doe mee met het Koploperproject voor SRA-kantoren. Meer weten? Kijk in het dossier Duurzaam ondernemen op sra.nl.

Dan is het wel fijn als je een accountant hebt die dat ook durft te agenderen.”

ROZE BRIL

Maar de energietransitie gaat niet alleen om risico's, je kunt de transitie ook door een roze bril bekijken, want deze biedt ook 'fantastische kansen'. "Als jij een ondernemer bent die nieuwe energiebronnen of nieuwe manieren van toepassen weet te ontdekken, dan ben je succesvol. Dat geldt ook voor installatiebedrijven met het installeren van zonnepanelen en warmtepompen. Weet je wie de energietransitie ook kansen biedt? Aan accountants die snappen dat zij nieuwe adviesdiensten kunnen ontwikkelen", zegt De Waard.

NIEUWE ADVIESDIENSTEN

En waar bestaan die nieuwe adviesdiensten van accountants dan uit, waarin kan hij de ondernemer bijstaan? "Genoeg", zegt De Waard. "De accountant moet de risico's en kansen van het Klimaatakkoord met de ondernemer bespreken. Verder heeft hij een duidelijke adviesrol op het gebied van het inrichten van de administratieve organisatie om de informatie over duurzaamheid in het mkb-bedrijf op te halen en er assurance aan te verlenen. Dan moet de accountant wel weten welke modellen er zijn om CO₂-uitstoot te meten en te rapporteren. Die adviesrol geldt ook wanneer er financiering nodig is om het duurzaamheidsbeleid gestalte te geven."

DUURZAAMHEIDSTHEMA'S BENOEMEN

De Waard adviseerde laatst ook een onderneming op dit gebied. "Om de zoveel tijd moet het bedrijf weer een offerte uitbrengen bij een grote afnemer. Dan vraagt die afnemer ook om duurzaamheidsinformatie. Ik ben toen met de financiële man, de hr-manager en de operationeel manager om de tafel gegaan en heb ze gevraagd wat naast de winst belangrijke thema's zijn, zoals energieverbruik. Volgens heb ik een mooie checklist gemaakt op basis van de GRI-standaard, een internationaal erkende standaard voor het opstellen van een duurzaamheidsverslag. Het bedrijf heeft zeven thema's benoemd en daar beleid op geformuleerd en dat is op de site gezet. Het heeft me een dag gekost met het bedrijf om die gegevens helder te krijgen."

HET IS GEEN ROCKET SCIENCE

Als je dan als bedrijf bijvoorbeeld offreert of een financieringsaanvraag doet, straal je volgens De Waard uit dat je echt serieus aan de slag bent met verduurzamen. "Of je klant nu een horecaonderneming, installatiebedrijf of transportonderneming is, denk na over wat er nu in zijn branche naast de winst echt belangrijk is. Help de ondernemer daarmee, zodat hij daar beleid op kan formuleren. Een accountant moet een ondernemer daarbij kunnen begeleiden, het is echt geen rocket science." ■

DICK DE WAARD
Accountants lezen toch ook kranten en kijken naar het journaal? Continuïteit van een onderneming is een heel groot aandachtspunt in de energietransitie.

KRING DUURZAAM ONDERNEMEN

SRA organiseert op een centrale locatie in het land de SRA-kring Duurzaam ondernemen. Deze kring is gericht op accountants en adviseurs die willen begrijpen hoe het Klimaatakkoord en de energietransitie impact hebben op hun klanten en wat de financiële risico's en kansen zijn.

Onderwerpen 2021-2022

- Duurzaamheid en toekomstbestendigheid - inleiding (oktober)
- Subsidie en fiscaliteit (november)
- Risico-analyse - klimaat (februari)
- Best practices bijeenkomst (april)

Kijk op www.sra.nl/kringen voor meer informatie of neem contact op met kringen@sra.nl.